

Monument a Sorolla

Joaquim Sorolla (1863-1923), pintor, escriptor i escultor, contemporani de Blasco Ibáñez (1867-1928) i Marià Benlliure (1862-1927), fills predilectes de València, van estar relacionats per l'activitat artística i per forts llaços d'amistat, units també pel seu compromís ideològic amb la societat del moment. Els tres van estar vinculats als Poblatos Marítims.

Sorolla va exercir gran part de la seua activitat pictòrica representant les escenes de la València marítima. Mostra d'això és que, recentment, el catedràtic Josep Vicent Boira ha descobert la localització del seu estudi al carrer d'Eugènia Viñes, pròxim al Pòsit Progrés de Pescadors.

Complint amb la voluntat del pintor, es construïx el monument a Sorolla a la platja del Cabanyal, a l'altura de la Casa dels Bous i del Pòsit Progrés de Pescadors, a partir del bust en marbre que havia donat un any abans l'escultor Marià Benlliure. L'impulsen el Cercle de Belles Arts i l'Ajuntament de València, que l'encarregà en 1925 a l'arquitecte Francisco Mora, autor, entre altres edificis, del Mercat de Colón, el Palau de l'Exposició o de la mateixa Casa Consistorial.

El 7 de març de 1932 es va col·locar la primera pedra del conjunt escultòric en la seua memòria, a la platja de la Malva-rosa, on tant i tan admirablement havia pintat el mestre. Estava constituït per un hemicicle de 10 columnes toscanes sobre un pedestal de pedra blanca i rogenca, amb un accés a través de rampes i lleus escales amb alguns escalons, unides per un entaulament amb la llegenda "València a Sorolla", tot això amb vista a la mar Mediterrània. La columnata procedia d'unes adquisicions realitzades per Sorolla per a la construcció d'un palau de belles arts, projectat en 1919 per Goerlich al Pla del Remei i que mai va arribar a construir-se per falta de recursos.

S'inaugurà finalment el 31 de desembre de 1933 entre les antigues Termes Victòria i l'asil Mare de Déu del Carme, i en aquell acte hi havia el fill de Sorolla; Marià Benlliure; el ministre valencià d'Indústria i Comerç, Ricardo Samper; l'alcalde de València; els arquitectes Mora i Goerlich, i un nombrós públic que s'hi va congregar. Una dècada després de la seua defunció, el poble valencià saldava, per fi, el deute amb un dels seus fills més il·lustres

La riuada de 1957 i la mala conservació van devastar el conjunt, que va romandre derruït durant diversos anys. És per això que, en 1963, es va traslladar el monument a la plaça de l'Armada Espanyola, hui plaça de la Setmana Santa Marinera, però només se'n va conservar el bust. No obstant això, falta l'actual emplaçament de connexió directa amb la mar, clau per a evocar i recordar tant la figura de Joaquim Sorolla com la seua pintura.

En 1974 es va millorar l'actual monument i es va dotar de jardins, brolladors, il·luminació i safareig, i es va col·locar també el marc de la porta principal de l'edifici derrocat a final dels anys 60 projectat per l'arquitecte Mora, que ocupava la seu central del Banc Hispano Americà, hui Banc de Santander, al carrer de les Barques. Per petició de Goerlich, esta porta es va desmuntar i reubicar darrere del bust de Sorolla a fi de donar major entitat al conjunt monumental. Com a dedicatòria hi van posar: "Joaquim Sorolla Bastida 1863-1923 Any 1974".

El monument original Font: <https://www.levante-emv.com/valencia/2023/01/09/monumento-sorolla-vuelta-cabanyal-80879768.html>

Una altra imatge de la situació antiga del monument. Font: <https://valenciaplaza.com/el-pp-propone-reconstruir-el-monumento-a-sorolla-en-el-cabanyal>

Estat del monument després de la riuada de 1957. Font: <https://www.levante-emv.com/valencia/2008/02/08/pspv-solicita-recupere-monumento-sorolla-13477413.html>